

R I K S L Ö N N S N E M N D A .

=====

Sak nr. 1/1958

i henhold til lov av 22. april 1958:

Norsk Arbeidsgiverforening og Redernes Arbeidsgiverforening

på den ene side

og

Det norske maskinistforbund

på den annen side

i samband med tariffrevisjonen 1958 for skip i utelukkende innenriks rutefart.

Nemndas sammensetning:

Sorenskriver Kai Knudsen, formann

Direktør Reidar Danielsen

Direktør Morten Tuveng

Direktør Trygve Kleppe

Sekretær Thorleif Andresen

Direktør Helge Öi

Forbundsformann Leif Lerstad

De to sist nevnte er utpekt av partene i tvisten.

Kjennelse av 29. mai 1958.

Partene har gjort rede for saken og fremlagt sine krav i møte den 23. mai 1958. Etter at lønnsnemnda hadde drøftet saken den 23. og 24. ble det den 29. mai 1958 avsagt slik

K j e n n e l s e :

Den hittil gjeldende tariffavtale for maskinister i innenriks fart og på A/S Kristiansands Dampskipsselskaps Hirtshalsrute, gjaldt fra 1. april 1956 til 31. mars 1958. Den ble oppsagt av Maskinistforbundet, som krevet lønnsforhøyelse og endel andre endringer av overenskomsten. Forhandlingene førte ikke til enighet, og Maskinistforbundet foretok plassoppsigelse for sine medlemmer til fratredelse 20. april 1958. Oppsigelsen omfattet i alt ca. 500 maskinister og ca. 75 rederier.

./.

Riksmeglingsmannen nedla midlertidig forbud mot arbeidsstans og prøvet megling uten at han fant grunnlag for å fremsette noe meglingsforslag.

Ved lov av 22. april 1958 ble det bestemt:

"Tvisten mellom Norsk Arbeidsgiverforening, Redernes Arbeidsgiverforening og de rederier som står tilsluttet disse på den ene side og Det norske maskinistforbund på den annen side i samband med revisjonen 1958 av overenskomsten for maskinister i innenriks rutefart og i A/S Kristiansands Dampskipselskaps Hirtshalsrute skal avgjøres av Rikslönnsnemnda.

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade til løsning av tvisten.

Reglene i lov om lønnsnemnd i arbeidstvister av 19. desember 1952 får tilsvarende anvendelse."

Maskinistforbundets krav går ut på at det skal være samme hyresatser i innenriks- og utenriksfarten. Som begrunnelse for kravet er fremholdt at utdannelsen og ansvaret er det samme for maskinister i begge farter. Forbundet har ved lønnsoppgaver påvist at maskinistene i innenriksfarten tidligere har ligget gunstigere an i forhold til utenriksfarten enn de gjør i dag, og fremholdt at maskinistene i innenriksfarten i dag er uforholdsmessig lavt lønnet, både i relasjon til utenriksfarten og sammenlignbare stillinger i land.

Ved siden av hyresatsene krever Maskinistforbundet at overtidsgodtgjørelse og de øvrige tillegg utenom hyren skal forhøyes, og at bestemmelsene om uniformsgodtgjørelse, motortillegg og 6 alders-tillegg skal gjelde alle. Det kreves videre et fryselasstillegg for maskinsjefen. Maskinsjefens kompensasjon for overtid og fridager kreves forhøyet til 30 pct. med henholdsvis 6 fridager pr. mnd. på 2-vaktskip og 4 på 3-vaktskip. Overenskomsten påstås gjort gjeldende for 1 år med indeksreguleringsbestemmelser. Om Maskinistforbundets krav vises for øvrig til det fremlagte påstandsskrift.

Redernes Arbeidsgiverforening har påstått prolongasjon av den tidligere tariffavtale med de samme prosentvise tillegg på hyrer og overtidsgodtgjørelse og med de samme endringer ellers som er blitt gjennomført ved årets tariffrevisjon for Norsk Sjømannsforbunds medlemmer i innenriksfart. Av de bestemmelser som gjelder

særskilt for maskinistoverenskomsten påstås Nord-Norge tillegget sløyfet. Maskinsjefens kompensasjon for overtid påstås satt til 25% på skip med 2-skiftet vakt i mer enn 48 timer i sammenheng i uken og til 18% på øvrige skip. Maskinsjefens kompensasjon for fritid påstås satt til 3 fridager pr. mnd. på 2-vaktskip i kystfart og 1 fridag pr. mnd. på 3-vaktskip i kystfart, samt til 2 fridager pr. mnd. på skip i lokalfart med 2-skiftet vakt i mer enn 48 timer i sammenheng i uken og til 1 fridag pr. mnd. på øvrige 2-vaktskip og 3-vaktskip i lokalfart. Overenskomsten påstås gjort gjeldende fra den dag lønnsnemndas kjennelse blir avsagt med samme utløpstid og indeksreguleringsbestemmelse som ved tariffoppgjørene ellers i år.

Rederne har i det vesentlige anført at lønnstilleggene ved årets tariffoppgjør med maskinistene må ta hensyn til:

1. Arbeidstidsloven, som for de siste lovendringers vedkommende trådte i kraft fra 1. oktober 1957. Disse endringer medfører at den alminnelige arbeidstid i kystfart er redusert fra 12 til 10 timer pr. dag og fra 63 til 56 timer pr. uke. Kompensasjon i form av fritid eller hyre ytes for den alminnelige arbeidstid mellom 48 og 56 timer pr. uke, mot før 1. oktober 1957 mellom 48 og 63 timer. I lokalfarten er den alminnelige ukentlige arbeidstid fra samme tidspunkt blitt redusert fra 54 til 48 timer. Endringene i lovgivningen om arbeidstid, ferie, pensjon m.v. i de senere år, har medført at sjømennenes samlede økonomiske og sosiale status er hevet i en grad som neppe kan påvises for noen annen samfunnsgruppe.
2. Årets tariffoppgjør. Fellesoppgjøret mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen bygger for lønningenes vedkommende stort sett på prolongasjonslinjen. De lavestlønnede grupper fikk et tillegg på 18 öre timen, dog ikke utover kr. 4.50 pr. time for voksne menn. Maskinistene kan ikke sammenlignes med "lavtlønnsgruppene". Da den underordnede besetning i innenriksfarten har fått et tillegg på 6.35% for voksne sjømenn ved årets tariffrevisjon, har rederne gått med på at også maskinistene skal ha det samme tillegg for å unngå at hyreforskjellen mellom disse 2 grupper skal bli redusert.

To av hovedspørsmålene ved fellesoppgjøret mellom NAF og LO var reduksjon av arbeidstiden og pensjonsspørsmålet. Disse spørsmål har ingen aktualitet for sjøfolk i innenriks fart, idet

arbeidstiden er regulert ved særskilt lov og pensjonsforholdet er ordnet gjennom Pensjonstrygden for sjömenn.

Alle tariffavtaler som utlöp i 1958 er blitt forlenget i 3 år med halvautomatisk indeksregulering. Innenriksfarten var unntatt fra fellesoppgjøret, men Norsk Sjömannsforbund har gått med på den samme varighet og indeksregulering som etter fellesoppgjøret.

3. Rederienes økonomiske stilling. Disse er i etterkrigsårene påført svære utgiftsøkninger gjennom revisjon av bemanningsforskrifter, lugarforskrifter, ferieforskrifter, lov om Pensjonstrygd for sjömenn, Sjömannsloven og en rekke andre lover og forskrifter av sosial art. Alle de merutgifter som her er nevnt er i en eller annen form kommet mannskapene til gode, i tillegg til bedringen av lønns- og arbeidsvilkårene ved tariffrevisjonene.

I tillegg til disse utgiftsøkninger, er rederiene påført prisstigning på driftsmidler, ökte nybyggingsomkostninger, renteforhöyelser på lånekapital, ökte ruteomkostninger m.v. Rederiene har ikke på ordinær forretningsmessig basis maktet å opprettholde sine ruter, og staten har måttet yte store årlige tilskudd til driften. I budsjettåret 1957/58 utgjör tilskuddene i alt kr. 44.200.000.- og er for budsjettåret 1958/59 oppført med kr. 42.000.000.-. Spørsmålet om takstforhöyelser til delvis dekning av rederienes utgiftsøkninger er ennå ikke avklaret. En eventuell takstforhöyelse vil for övrig erfaringsmessig medføre nedgang i trafikken og vil dessuten i betydelig utstrekning være ugjennomförbar på inntektsgivende rutestrekninger på grunn av konkurransen fra andre kommunikasjonsmidler. Enhver ökning av utgiftene må fryktes å medføre skadevirkninger for de distrikter som er avhengig av kystkommunikasjonene.

Lønnsnemndas avgjørelse:

Flertallet bestående av formannen, Danielsen, Tuveng og Kleppe, med tilslutning av Andresen og Öi som ikke avgir stemme, er kommet til det resultat at maskinistene i innenriksfart, skal gis et tillegg ved denne tariffrevisjon med 6.35% på hyrer og overtidssatser, som ved tariffoppgjøret mellom Redernes Arbeidsgiverforening og Norsk Sjömannsforbund. De bestemmelser og tillegg som tidligere har vært ensartet i de 2 overenskomster er fortsatt gjort like. Dette innebærer at satsen for kostgodtgjørelse - utenom

ferie og fridager - er hevet fra kr. 195.- til kr. 205.- pr.mnd., og at kostgodtgjørelsen skal utbetales (med kr. 6.50 pr.dag) for fridager som avspaseres eller som ved avmönstring kompenseres med hyre. For fridager som kompenseres med hyre mens tjenesteforholdet består, skal kostgodtgjørelse derimot ikke betales. Utbetaling av hyrekompensasjon i stedet for tilståelse av fritid blir - i motsetning til tidligere - betinget av sjömannens samtykke. Alderstillegg etter 10 og 12 år - som tidligere bare gjaldt for maskinsjefer og enemaskinister - er gjort gjeldende også for övrige maskinister. Videre er flertallet - med tilslutning av Andresen og Öi - kommet til at overenskomsten også for maskinistene i innenriksfart må gis varighet til 31. mars 1961 med halvautomatisk indeksbestemmelse som i fellesoppgjøret mellom NAF og LO.

Med hensyn til de bestemmelser som gjelder i maskinistoverenskomsten - men hvor det ikke er tilsvarende bestemmelser i Sjömannsforbundets overenskomst - har lönnsnemnda gjennomfört den endring av motortillegget at dette - når det gjelder maskiner under 700 IHK - skal utbetales med halvparten av det tillegg som gjelder for tjeneste på motorskip med maskiner fra 700 IHK og derover.

Maskinsjefens kompensasjon for overtid og fritid er forhöyet til 30% ved 2-skiftet vakt, med 4 fridager pr. mnd. i kystfart og 3 fridager pr. mnd. i lokalfart. For de övrige skip er satsen öket til 20%, med 3 fridager pr.mnd. i kystfart og 2 fridager pr. mnd. i lokalfart.

Lönnsnemnda har overveiet om det bör gjennomföres en bestemmelse om fryselastrillegg for maskinsjefer tilsvarende den som gjelder i utenriksfart. Flertallet har imidlertid ikke funnet at det for tiden foreligger slike forhold i innenriksfarten at det er grunnlag til å gjennomföre en alminnelig bestemmelse om fryselastrillegg som for utenriksfarten bestemt.

Maskinistforbundet har krevet gjeninntatt den protokolltilförsel om vakt på hjemstedet, som gjaldt etter overenskomsten av 1954, men som falt ut ved tariffrevisjonen i 1956. Flertallet finner at de tidsangivelser som gjaldt etter den tidligere protokolltilförsel er lite hensiktsmessig, og at det ikke er grunn til å ta inn en slik bestemmelse som det er krevet. Lönnsnemnda forutsetter imidlertid at de enkelte rederier tar alle rimelige hensyn til at vaktene settes og brykkes på en slik måte at både rederienes og maskinistenes interesser blir tilgodesett.

Når det gjelder spørsmålet om overenskomstens ikrafttreden, er nemnda enstemmig kommet til det resultat at den bör være fra

1. april 1958 som for Horsk Sjømannsforbunds medlemmer.

Etter at revisjonen av denne overenskomst nå er avsluttet, skal det opptas forhandlinger mellom partene om revisjon av alle oppsagte særoverenskomster mellom NAF og RAF på den ene side og Det norske maskinistforbund på den annen. Partene er enige om at A/S Kristiansands Dampskipsselskaps ruter på Danmark er en av disse særoverenskomster. Oppnåes ikke enighet gjennom forhandling og megling skal saken innbringes for lønnsnemnda til endelig avgjørelse i samsvar med loven av 22/4 1958.

Mindretallet - Leif Lerstad - finner at de krav om endringer i overenskomsten som er fremsatt av Maskinistforbundet er berettiget.

Han vil spesielt fremheve kravene om at hyresatsene burde være i samsvar med utenriksfartens, øking av alderstilleggene, heving av maskinsjefenes kompensasjonstillegg og fridager samt en reduksjon av arbeidstiden.

Videre stemmer han imot at avtalen er gjort 3-årig. Forøvrig viser han til den begrunnelse som ble gitt av forbundets prosessfullmektig og Tariffutvalgets medlemmer under Lønnsnemndas behandling den 23/5 d.å..

Da han imidlertid er i mindretall i Nemnda, finner han ingen grunn til å fremkomme med et særvotum utover det som her er nevnt.

S l u t n i n g :

Overenskomst av 18/7 1956 mellom Horsk Arbeidsgiverforening, Redernes Arbeidsgiverforening og de rederier som står tilsluttet disse, for så vidt angår skip i utelukkende innenriks rutefart, på den ene side - og det norske maskinistforbund og dets maskinister ved de nevnte rederier - på den annen side

prolongeres med følgende endringer:

§ 1. Hyrer og overtidsbetaling.

Den månedlige hyre og overtidsbetalingen for sertifiserte maskinister fastsettes til (nedenstående overtidssatser gjelder for hverdager, for helgedager utgjør satsene det dobbelte beløp):

Kl.	Enemask. hyrer-overt.	Maskinsjef Hyre	2.mask. Hyre-overt.	3.mask. Hyre-overt.	4.mask. Hyre-overt.
1.	815- 4.50	840-	765- 4.21		
2.	870- 4.84	895-	785- 4.33		
3.	900- 5.01	920-	805- 4.43		
4.		960-	815- 4.50	755- 4.16	
5.		985-	830- 4.60	770- 4.21	
6.		1010-	845- 4.67	780- 4.33	
7.		1035-	860- 4.84	795- 4.38	
8.		1075-	880- 4.95	800- 4.43	
9.		1115-	905- 5.06	815- 4.50	
10.		1205-	925- 5.23	845- 4.67	
11.		1245-	950- 5.40	870- 4.84	
12.		1285-	975- 5.57	895- 5.01	800- 4.33

I overenskomstens hyrer og satser er inkludert gjeldende dyrtids-tillegg.

Motortillegg:

For tjeneste på motorskip med maskiner fra 700 IHK og derover gis et tillegg:

Maskinsjef	kr. 80.-	pr.mnd.
2. maskinist	" 45.-	"
3. maskinist	" 35.-	"
4. maskinist (sertifisert)"	25.-	"

For tjeneste på motorskip med maskiner under 700 IHK gis halvparten av disse tillegg.

Forövrig gjelder bestemmelsene i denne § uforandret.

§ 2. Kostgodtgjørelse.

Hvis skipet ikke holder kosten skal maskinisten ha kostgodtgjørelse med kr. 205.- pr. mnd.

Om kostgodtgjørelse under ferie og fridager, se §§ 9 og 10.

Anmerkning:

De maskinister som pr. 1.april 1956 personlig var tilstått kostgodtgjørelse på bosted i Oslo, Bergen eller Trondheim under skipets opphold der, får fremdeles denne (med kr. 6.50 pr.dag).

§ 3. Uniform.

Hvor selskapet ikke holder hel uniform, gir selskapet maskinsjefen (ikke vikarer) på hurtigruteskip i kystfart (ordet er brukt i tariffens forstand) en uniformsgodtgjørelse a kr.31.25 pr. mnd. til å anskaffe og holde uniform. Uniform hvortil bidrag er ydet kan bare brukes i tjenesten.

Annet og tredje ledd som før.

§ 5. Alderstillegg.

Etter 2, 4, 6, 8, 10 og 12 års tjeneste i samme rederi betales alderstillegg av kr. 25.- pr.måned. Tiden for alderstillegget regnes fra den dag vedkommende har tiltrådt eller tiltrer tjenesten ombord i vedkommende maskiniststilling, uansett til hvilket av rederiets skip hans tjeneste har vært eller blir knyttet.

§ 9. Ferier og fridager.

Ferie som bestemt i "Særskilte föresegner om ferie for sjömenn", fastsatt ved Kgl.res. av 19. mars 1948.

I ferietiden betales kostgodtgjørelsen med kr. 6.50 pr.dag.

Maskinister som tjenestegjør i kystfart (i arbeidstidslovens forstand) og som omfattes av Arbeidstidsloven, gis for den del av den alminnelige arbeidstid som ligger mellom 48 og 56 timer i uken, fritid et tilsvarende antall timer i havn.

Fritiden kan akkumuleres og gis når det passer skipet. Fridager kan gis på forskudd.

Under avspasering av fridager betales kostgodtgjørelse med kr. 6.50 for hver dag da ingen av hovedmåltidene inntas ombord. Dette gjelder også for fridager som blir oppgjort ved avmönstring.

I stedet for fritid kan det med maskinistens samtykke gis betaling med en dags hyre (eksklusive kostgodtgjørelse) for hver 8-timers tilgodehavende fritid eller pro rata (se tabellen side). Av den fritid maskinistene har krav på etter 3. avsnitt, skal dog så vidt mulig gis en fridag (eller 2 halve fridager) i havn hver måned.

Merknad gjelder uforandret.

§ 10. Maskinsjefens kompensasjon for overtid og fritid.

Maskinsjefen på skip med mer enn en maskinist får som kompensasjon for:

I. Overtid:

- a. På skip hvor maskinsjefen går 2-skiftet vakt i mer enn 48 timer i sammenheng i uken: 30% av hyresatsen i § 1 + motortillegget.
- b. På øvrige skip: 20% av hyresatsen i § 1 + motortillegg.

II. Fritid:

- a. I kystfart (i tariffens forstand):
 1. På 2-vaktskip: 4 fridager pr. mnd.
 2. På 3-vaktskip: 3 fridager pr. mnd.
- b. I lokalfart (i tariffens forstand):
 1. På 2-vaktskip hvor maskinsjefen går sjøvakter i mer enn 48 timer i sammenheng i uken: 3 fridager pr. mnd.
 2. På øvrige 2-vaktskip, samt på 3-vaktskip: 2 fridager pr. mnd.

Fridager etter foranstående ledd kan akkumuleres og gis når det passer skipet. Fridager kan gis på forskudd, og kan gis i form av hele eller halve fridager.

Hel fridag ansees avspasert dersom maskinsjefen gis anledning til å forlate skipet i 24 sammenhengende timer, og hans samlede ordinære vaktteneste i det eller de døgn fritiden omfatter, ikke overstiger 8 timer ved 3-vaktsystem og 12 timer ved 2-vaktsystem.

Halv fridag ansees avspasert dersom maskinsjefen gis anledning til å forlate skipet i 12 sammenhengende timer innenfor ett kalenderdøgn og hans samlede ordinære vaktteneste i vedkommende døgn ikke overstiger 4 timer ved 3-vaktsystem og 6 timer ved 2-vaktsystem.

Under avspasering av fridager bedales kostgodtgjørelse med kr. 6.50 for hver dag da ingen av hovedmåltidene inntas ombord. Dette gjelder også for fridager som blir oppgjort ved avmønstring.

I stedet for fridager kan det med maskinsjefens samtykke gis betaling med en dags hyre (eksklusive kostgodtgjørelse) for hver fridag (se tabellen side).

Merknad:

Fridager/fridagskompensasjon etter denne § opptjenes ikke under maskinsjefens sykdom, ferier, kursdeltagelse, tjenestegjøring på rederiets kontor eller under skipets opplegg eller verkstedopphold.

For deler av måned regnes pro rata.

§ 17. Varighet.

Denne overenskomst gjelder fra 1. april 1958 til 31. mars 1961 og videre ett år ad gangen, hvis ikke en av partene sier den opp skriftlig med 1 - en - måneds varsel.

Indeksbestemmelse:

Som Riksmeglingsmannens forslag i overenskomsten mellom NAF/RAF og LO/Norsk Sjømannsforbund, idet Det norske maskinistforbund innføres i I i stedet for LO, og Det norske maskinistforbunds forbundsstyre i stedet for LO's representantskap i II.

Oslo, den 29. mai 1958.

Reidar Danielsen
(sign.)

Kai Knudsen
(sign.)

Morten Tuveng
(sign.)

Trygve Kleppe
(sign.)

Leif Lerstad
(sign.)